

Még egy listán leszerepelt Magyarország

2015. szeptember 09., szerda, 16:35 Utolsó frissítés: 20 órája

Szerző: hvg.hu

Költségvetésében „balkáni” állapotok uralkodnak. Valamennyi uniós tagország államháztartása átláthatóbban működik, és az OECD-tagországok közül is csak Törökország kapott rosszabb bizonyítványt Magyarország a washingtoni székhelyű International Budget Partnership felmérésén.

Ha bárki ki akarta bogarászni a közelmúlt költségvetéseiből, hogy a közoktatás finanszírozása hogyan változott meg a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ megalakulása óta, vagy hogy milyen hatása volt a kórházak államosításának, netán hatástanulmányok után kutakodott, akkor szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött. A helyzet tempósan romlik tovább, hiszen egy tavalyi törvénymódosítás a háttérszámításokat, hatástanulmányokat titkosította. A közérdekű adatokhoz való hozzáférés is egyre nehezebb, sőt fizetni kell értük. Aki pedig netán belekóstolt abba, hogyan működik a parlamenti bizottságok szavazógépezete, megbizonyosodhatott róla, hogy a javaslatokat gyakran legfeljebb az előterjesztő olvasta el. Az igen szavazatot jelző kezek mintha központi ukázra emelkednének a magasba.

„Idén öt hét alatt nyomta át a kormánypárti többség a jövő évi költségvetést, a módosító indítványok benyújtására mindössze hat napot szánt. Ez nem tekinthető érdemi parlamenti vitának” – összegezte Romhányi Balázs, a Költségvetési Felelősségi Intézet alapítója s vezetője a honi viszonyokat. Ő csak tudja: régebben a Pénzügyminisztériumban, később a Magyar Nemzeti Bankban is dolgozott, majd a 2009-ben felállt, első Költségvetési Tanács főközzgazdája volt. Miután az Orbán-kormány a köztöködő, a költségvetés hitelességén örökődő intézményt és annak valamennyi munkatársát menesztette – élén a nemzetközi tekintélyt élvező Kopits Györggyel –, Romhányi a költségvetési átláthatóság élharcosa lett. Az általa gründolt intézet bekapcsolódott **az International Budget Partnership munkájába** [<http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBS2015-Report-English.pdf>] , amely 2006 óta vizsgálja szisztematikus alapossággal, a tényekre támaszkodva az egyes országok költségvetését, így a törvények meghozatalát, annak működését, a róla szóló beszámolókat, az elszámolást. Ezzel Romhányi bevonta Magyarországot a szigorú vizsgálat alá vont országok közé. Nem sok köszönet van benne.

A vizsgált 102 ország közül Magyarország a 45. helyen végzett, **a begyűjthető 100 pontból 49-et ért el, ezzel uniós sereghajtó** [<http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBS2015-OBI-Rankings-English.pdf>] . A nemzetközi ajánlások alapján számon tartott nyolc legfontosabb dokumentum közül néhányat egyáltalán nem tesz közzé, ilyen a költségvetési irányelv, a féléves beszámoló az Országgyűlésnek, valamint a polgárok bevonásáról szóló dokumentum a költségvetési tervezetbe és annak elfogadásába. Utóbbi mozzanat teljességgel hiányzik a magyarországi gyakorlatból. Ezzel Magyarország a korlátozottan átlátható költségvetésű országok közé sorolódott, és ennek már igazi pikantériája is van: a felmérés adatait a nemzetgazdasági tárca visszaigazolta, csupán négy szemponthoz fűzött azt árnyaló, nem túl lényeges felmérést. A kizárólag a tényekre vonatkozó 140 kérdésből 109 az átláthatóságra vonatkozik, 16 arra, mennyire szólhatnak bele a költségvetésbe a

civilek, és 15 a felügyeletet (például az Országgyűlés és az Állami Számvevőszék szerepét) firtatta. **Az eredmény lehangoló.** [http://internationalbudget.org/wp-content/uploads/OBS2015-CS-Hungary-English.pdf]

OBS 2015 Magyar Ország-összefoglaló [https://www.scribd.com/doc/279740688/OBS-2015-Magyar-Orszag-osszefoglalo]

SHOW ME MORE LIKE OBS 2015 MAGYAR ORSZÁG-ÖSSZEFOGLALÓ
SIMILAR TO OBS 2015 MAGYAR ORSZÁG-ÖSSZEFOGLALÓ

BACK TO DOC

More from [HVG Online](#)

[Previous](#) | [Next](#)

[Amerikai korrupciós dokumentum](#)

[HVG Online](#)

[A BKK által 2013. június 10-én javasolt kerülő útvonalak](#)

[HVG Online](#)

[A Médiatanács frekvencia pályáztatási gyakorlata](#)

[HVG Online](#)

[József Attila köztéri, valamint közintézményekben elhelyezett szobrai](#)

[HVG Online](#)

[Az LB teljes ülésének közleménye](#)

[HVG Online](#)

[Az 500 legnagyobb nyereségű hazai cég](#)

[HVG Online](#)

[A megyék legnagyobb cégei és összesített árbevételük](#)

[HVG Online](#)

[TOP 500: az ágazatok jellemző adatai és legnagyobb cégei 2009-ben](#)

[HVG Online](#)

[Az 500 topcég teljesítménye és a magyar gazdaság](#)

[HVG Online](#)

[Top 500-as lista árbevétel alapján](#)

HVG Online

Mielőtt bárki sértettséggel vagy elfogultsággal vádolná meg a Romhányi-féle szakértői kört, érdemes egy pillantást venni a módszerre. A tények szakértői felmérése után az elkészült anyagot előbb független szakértők, majd a washingtoni csapat ellenőrzi, ezt követően elküldik a kormánynak, felkínálva a lehetőséget, hogy reagáljon rá, az International Budget Partnership csak ezután „árazza be” az egyes országokat. A munka 18 hónapig tart, az eredményt két évente publikálják. A mostani minősítés a 2014-es költségvetésre vonatkozik, azóta csak romlott a helyzet, például a már említett titkosításokkal.

„Most csupán 44 pontot kapna Magyarország, nem 49-et, ezzel Törökország szintjére kerülne” – mondta Romhányi Balázs a sajtótájékoztatón. Mivel pedig az eltitkolt dokumentumok nagy része elkészül, csak nem hozzák nyilvánosságra, igazat kell adnunk a dokumentum egyik fontos

megállapításának: az átláthatóság politikai akarat kérdése. Nyilván annak hiánya is az. Pedig amint Romhányi Balázs a mostani gyakorlattal kapcsolatos károkat felsorolta: az átláthatóság hiánya sérti az állampolgárok jogait, tágítja a korrupció lehetőségeit, komoly hátrány a nemzetközi tőkebefektetésekért és a donor-pénzekért folytatott versenyben, és persze növeli az államadósság finanszírozási költségét.

Javaslatok Magyarországnak

Az International Budget Partnership javaslatai

A nyilvánosság bevonására:

- Hiteles és hatékony gyakorlatok (pl. nyilvános meghallgatások, felmérések, fókuszcsoportok) kialakítása a költségvetéssel kapcsolatos vélemények megismerésére.
- Nyilvános meghallgatások szervezése az egyes minisztériumok, hivatalok, intézmények egyedi költségvetéseiről, ahol a kormánytól független szervezetek képviselői is ismertetik álláspontjukat.
- A számvevőszéki vizsgálatokban az állampolgárok részvételi lehetőségeinek bővítése.

A költségvetés felügyeletére:

- Az országgyűlés vitassa meg a költségvetési irányelveket és a vita eredménye épüljön be az elfogadott költségvetésbe.
- A parlament és a kormány rendszeresen egyeztessen költségvetési kérdésekről.

A Költségvetési Felelősségi Intézet további ajánlásai

Az átláthatóságra:

- Az elfogadott költségvetéshez is készüljenek el a törvényjavaslat indoklásának mellékletei
- Legyen minden költségvetési kulcsdokumentum egy helyen elérhető a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján

A nyilvánosság bevonására:

- Váljék rendszerré, hogy a parlamenti bizottságok nyilvános ülésen kéri ki független szakértők véleményét a költségvetési javaslatról

A költségvetés felügyeletére:

- Érdemben szűküljenek a kormány lehetőségei arra, hogy közpénzeket a parlament által nem jóváhagyott célokra

fordítson (tartalékok, maradványok, átcsoportosítás)
–A Számvevőszék készítsen a széles közönség számára
közérthető összefoglalót a jelentéseihez

© Minden jog fenntartva! 2009 - 2015 HVG Kiadó Zrt.